

CODUL FISCAL – DOI ANI DE MODIFICĂRI INTENSE

În urmă cu câțiva ani am avut o curiozitate: să fac un inventar al modificărilor suferite de Codul fiscal de atunci în primii 10 ani de "viață". Am numărat nu mai puțin de 58 de ordonanțe, ordonanțe de urgență și legi de modificare a Codului fiscal și am identificat peste 220 de modificări ale acestuia. Analiza poate fi citită aici:

http://www.birisgoran.ro/public/Zece_ani_de_modificari_fiscale_Gabriel_Biris_04_04_2014.pdf

Au mai fost și altele în cei încă 3 ani pe care primul Cod fiscal i-a mai avut de trăit, nu s-au oprit aici.

Din 2011 au început discuții cu privire la redactarea unui nou Cod fiscal, vechiul devenind din ce în ce mai dificil de înțeles după sarabanda modificărilor pe care le suferise. Oarecum ironic, la vremea respectivă țin minte că am fost singurul care m-am exprimat în sensul neadoptării unui Cod fiscal nou, ci pentru a forța o corecție mai amplă a codului existent și republicarea acestuia (nu rescrierea). Motivul pentru care am susținut acest lucru ținea de latura practică a problemei: un nou cod fiscal însemna abrogarea celui vechi și implicit a legislației secundare și terțiare (Norme de aplicare, OMF, OPANAF) și deci implicit rescrierea a sute de norme cu multe mii de pagini.

Discuțiile pe noul Cod fiscal au demarat, s-au oprit și au redemarat în forță sub miniștrii PSD de Finanțe. Mai întâi Ioana Petrescu, apoi Darius Vâlcov (care practic a dat direcția) și finalizat de Eugen Teodorovici. Trebuie spus că MF a organizat discuții foarte serioase cu specialiștii în fiscalitate, discuții în urma cărora multe idei au fost preluate.

După cum știm, ulterior Codul fiscal a fost votat cu o largă majoritate în Parlament, trimis Președintelui spre promulgare, acesta întorcându-l la Parlament pentru că l-a considerat prea optimist în ceea ce privește reducerile agresive de impozite propuse de guvernul PSD și îmbrățișate în Parlament și de deputații PNL. S-a ajustat calendarul de scădere al unor taxe, Codul a fost re-votat, promulgat și publicat în MO 688/10.09.2015, așa că din 2016 avem un Nou Cod Fiscal (NCF), cod care avea toate argumentele să aducă stabilitate și predictibilitate în mediul fiscal.

Având în vedere că nu am avut cine știe ce modificări politice, vreo criză financiară, dar mai ales că strategul de azi al guvernelor PSD/ALDE este chiar dl Vâlcov, adică cel care a gândit cea mai mare parte a măsurilor din NCF la redactarea lui, ne-am fi așteptat să avem o perioadă de acalmie în ceea ce privește modificarea NCF.

Nici urmă de așa ceva!

NCF a fost modificat de 3 ori încă din 2015, adică înainte de a intra în vigoare, iar ulterior a mai fost modificat de încă 17 ori! Am identificat nu mai puțin de 67 de modificări notabile în cele 20 de norme de modificare a NCF. În doar 2 ani!

Practic, viteza de emiteră a OG/OUG/Legi de modificare a NCF este acum dublă: vechiul cod fiscal a fost modificat de 58 de ori în 10 ani, adică cu o medie de 5,8 ori pe an, acum NCF a fost modificat de 20 de ori, adică cu o medie de 10 ori pe an. Iar până la sfârșitul anului vor mai fi cel puțin încă 2 modificări importante, fără de care întreg mediul de afaceri va avea mari probleme. Mă refer, în principal, la modificarea OG 23 privind contul de TVA - care dacă intră în vigoare așa cum a fost aprobată de Guvern în august (cont de TVA obligatoriu pentru toate companiile din România) va crea blocaje uriașe, mai ales că mai toate companiile au oprit procesele de modificare a ERP-urilor în așteptarea noii forme a legii, dar și la OUG 79 ale căror prevederi cu privire la microîntreprinderi vor crea haos dacă intră în vigoare așa cum au fost aprobate. În plus,

pragul extrem de redus de deducere a dobânzilor va crea dificultăți exact acolo unde nu era nevoie: la companiile românești care investesc să se dezvolte.

Nu numai numărul uriaș de modificări ale legislației fiscale este îngrijorător, ci și calitatea multora dintre acestea. Nu mă refer doar la măsuri care sunt atât de neclare că nu pot fi aplicate în mod real, dar sunt și măsuri care pot ușor destabiliza echilibrul (și așa precar) al bugetului. În plus, se amplifică dezechilibrele existente între sarcina fiscală totală pentru diverse categorii de contribuabili: sarcina fiscală totală pentru contracte de muncă rămâne la un nivel uriaș (peste 40%), în schimb sarcina fiscală totală pentru veniturile din activități independente sau prin microîntreprinderi ajunge la mai puțin de un sfert: max. 10 – 12% pentru PFA, 6% pentru microîntreprinderi, sau chiar semnificativ mai puțin dacă se mai înregistrează și ceva cheltuieli...

Este evident că vor trebui făcute alte corecții, alte modificări, atât pentru a corecta erori tehnice (articole prost scrise ce nu pot fi aplicate), dar mai ales pentru a corecta greșeli majore de concepție, precum cele de la microîntreprinderi sau contul de TVA.

Mai este însă o categorie de modificări care cred că ar trebui făcută, dar despre care acum nu mai vorbește nimeni: modificări necesare pentru a îmbunătăți calitatea mediului de afaceri, a da instrumente pentru dezvoltare, a crea echitate între diverse categorii de contribuabili, în fapt cu toții cetățeni ai României.

Dau doar câteva exemple de astfel de măsuri:

- **Consolidarea fiscală** pentru grupurile românești de companii. O astfel de măsură ar putea ajuta atât capitalul românesc să se dezvolte, dar ar putea ajuta România să devină hub regional pentru investitori. În plus, ar reduce semnificativ costurile de administrare, atât pentru companii, cât și pentru ANAF, eliminând necesitatea întocmirii dosarelor prețurilor de transfer;
- **Credit fiscal** pentru sumele plătite de angajatori pentru îngrijirea/educarea copiilor angajaților în creșe. Măsura ar rezolva mai multe probleme simultan și va avea efecte pozitive pentru viitorul nației noastre;
- **Plafonarea bazei de calcul a contribuțiilor sociale la un nivel rezonabil** (maxim 3 salarii medii) și eliminarea excepțiilor sau tratamentelor preferențiale (plafonare pe suma veniturilor).

Mai sunt și altele – și nu puține, care ar putea fi făcute ușor și ar genera *good vibes*, în special în ceea ce privește clarificarea sau simplificarea unor proceduri.

Din păcate însă, nu am încă așteptări că astfel de măsuri vor fi luate în considerare pe termen scurt. Pe termen scurt, cel mai important lucru este restabilirea dialogului, reluarea serioasă a consultărilor cu specialiștii din piață. În lipsa consultărilor, a dialogului, greșeli complet inutile vor continua să afecteze negativ încrederea investitorilor.

În încheiere, îmi permit să fac și un **top personal al celor mai bune, precum și al celor mai proaste modificări ale NCF:**

Top 3 pozitive:

1. Eliminarea limitării în timp a "scutirii" de impozit pe profitul reinvestit;
2. Eliminarea analizei "intenției și capacității" contribuabilului de a desfășura operațiuni taxabile;
3. Regimul special de TVA pentru agricultori.

Top 3 negative:

1. Contul de TVA;
2. Eliminarea plafonării bazei de calcul a CAS, CASS pentru CIM;
3. Aplicarea obligatorie a regimului microîntreprinderilor, fără posibilitatea de a opta pentru impozit pe profit.

Nr.	Normă	Modificare	Comentarii
Guvernul Ponta			
1.	OUG 41/30.09.2015	Nivelul taxelor locale poate fi aprobat și prin decizie emisă de secretarul UAT, atunci când consiliul local este dizolvat și primarul nu își poate exercita atribuțiile.	Guvernul reușește „performanța” să modifice pentru prima oară NCF înainte de sfârșitul lunii în care fusese publicat. Modificarea era totuși utilă ținând cont de valul de rețineri din acea perioadă. Scor: Bună.
2.	OUG 50/27.10.2015	Se scoate de sub incidența impozitului pe profit Fondul de garantare a asiguraților.	Corectează una din „scăpările” NCF. Scor: Bună
3.		Se lărgeste sfera veniturilor neimpozabile cu veniturile unităților de învățământ particulare preuniversitare, NCF prevăzând inițial doar instituțiile de învățământ universitar.	Corectează o alta „scăpare” a NCF. Scor: Bună.
4.		Se limitează aplicarea pentru trecut a prevederilor cu privire la înregistrarea provizioanelor.	Noile reglementări cu privire la înregistrarea provizioanelor și ajustărilor pentru deprecierea creanțelor fiind ceva mai favorabile decât cele vechi, s-a dorit probabil limitarea beneficiilor pentru companii. Așa cum am mai spus, consider că prevederile din legislația noastră pleacă de la o filosofie greșită, și anume că trebuie sancționat vânzătorul care nu încasează, în loc ca măsurile să se concentreze pe sancționarea cumpărătorului care nu plătește. Scor: Proastă.
5.		Se devansează reducerea impozitului pe dividende de la 16% la 5%, din 2017 în 2016.	Prima modificare cu adevărat importantă NCF, chiar înainte de a fi intrat în vigoare. Prorogarea pentru 2017 a acestei măsuri în Parlament fusese introdusă ca urmare a solicitării Președintelui de a nu promova prea multe reduceri de impozite într-un timp prea scurt, cu efect destabilizator asupra bugetului. Modificarea a fost salutăată de toți

Nr.	Normă	Modificare	Comentarii
			<p>antreprenorii români (pentru investitorii străini impozitul era în general zero). Așa cum am mai spus, în condițiile în care în România impozitul pe profit și venit sunt egale, impozitul pe dividende ar trebui să fie zero, dar numai pentru dividendele plătite din profituri impozitate în România.</p> <p>Scor: Bună.</p>
6.		Se majorează plafonul pentru microîntreprinderi de la 65 la 100 mii euro.	<p>Se aduce la valoarea inițială până la care era permisă aplicarea acestui impozit în 2001. Lărgeste sfera de aplicare a impozitului pe venitul micro, nivelul fiind însă unul rezonabil și util.</p> <p>Scor: Bună.</p>
7.		Se reduce cota de impozit pe venitul microîntreprinderilor care au salariați, de la 3% la 2% - pentru cele cu 1 salariat, și 1% - pentru cele cu 2 sau mai mulți salariați.	<p>Ținând cont că 3% pe venit este echivalent cu 16% pe un câștig de 18,75% din venit și de plafonul până la care se aplică acest impozit (100.000 euro), măsura este una foarte rezonabilă, mai ales în contextul în care pentru firmele nou înființate opțiunea de a plăti impozit pe profit este disponibilă doar de la un capital social de minim 90.000 lei.</p> <p>Scor: Bună.</p>
8.		Se introduc corecții pentru un număr important de articole (15) din Titlul V – contribuții sociale obligatorii.	<p>Probabil alte „scăpări”...</p>
9.		Se lărgeste sfera de aplicare a cotei reduse de 9% TVA și pentru livrarea apei potabile și a apei pentru agricultură.	<p>Măsură normală în contextul în care livrarea alimentelor și băuturilor nealcoolice era deja supusă aceleiași cote de TVA.</p> <p>Scor: Bună.</p>
10.		Taxa pentru autorizarea restaurantelor/barurilor cu suprafața mai mare de 500 m ² este stabilită la 8.000 lei și nu între 4.000 și 8.000 lei. Pentru cele de maxim 500 m ² , taxa rămâne 4.000 lei.	<p>Probabil o altă „scăpare” corectată.</p>

Nr.	Normă	Modificare	Comentarii
11.		Se reintroduce posibilitatea consiliilor locale de a acorda reduceri sau scutiri de la plata taxelor speciale pentru persoanele cu handicap grav sau accentuat, nu doar pentru reprezentanții legali ai acestora.	Încă o „scăpare” corectată.
12.		Se introduce o noua sancțiune pentru necomunicarea de către contribuabil a informațiilor solicitate de DITL, amendă între 500 și 2.500 lei.	Oarecum normală... Scor: Bună.
13.		Se prorogă termenul de depunere a declarațiilor de către persoanele care dețin în proprietate clădiri cu destinație nerezidențială sau mixtă de la 29 februarie la 31 martie.	Termenul inițial era complet nerezonabil ținând cont că pentru clădirile respective trebuiau făcute evaluări. Ulterior, termenul a mai fost prelungit odată. Scor: Bună.
Guvernul Cioloș			
14.	OUG 57/11.12.2015	Se introduc câteva modificări, strict de formă ale unor articole de la Titlul V – contribuții sociale obligatorii.	Alte câteva mici scăpări la scrierea NCF...
15.	Legea 358/03.01.2017 privind aprobarea OUG 50/2015	Se clarifică faptul că taxarea inversă se aplică tuturor construcțiilor sau părților de construcții, nu numai clădirilor.	Clarificarea era necesară pentru a se evita confuzii în practică. Scor: Bună.
16.		Competențele componente și regulamentul de funcționare ale comisiilor teritoriale vor fi stabilite prin OMF și nu prin norme metodologice.	Normele metodologice se aprobă de guvern, ceea ce înseamnă un proces de avizare mult mai dificil. Prevederea este normală. Scor: Bună.
17.		Un număr de alte reguli cu privire la regimul produselor accizabile urmează a se stabili prin OPANAF și nu prin norme metodologice.	Tot pentru a evita întârzierile generate de procesul de avizare al oricărei HG. De precizat că la acea vreme OPANAF-urile nu aveau nici măcar nevoie de aviz conform de la Direcția legislație fiscală din MF, ceea ce a dus la multe excese. Situația s-a schimbat ulterior, începând de la mijlocul lui 2016 OPANAF-urile au nevoie de aviz conform de la MF.

Nr.	Normă	Modificare	Comentarii
			Scor: Bună.
18.		Se prevede faptul că taxa pe clădiri pentru clădirile concesionate, închiriate se datorează proporțional cu numărul de zile/ore prevăzute în contract.	Clarificare necesară pentru contractele de închiriere pe durata scurtă a unor spații aflate în proprietatea statului sau alte cazuri în care se datorează taxa pe clădiri (diferită de impozitul pe clădiri). Scor: Bună.
19.		Se introduce obligația ca raportul de evaluare în baza căruia se stabilește valoarea impozabilă a clădirilor să fie depus la organul fiscal local, până la termenul de plată din anul de referință.	Încă o hârtie în plus pentru contribuabil și organul fiscal local... Scor: Proastă.
20.		Pentru contractele mai scurte de 1 lună, taxa pe clădiri nu se mai declară și plătește de locatar, ci de locator – care o reține de la locatar.	Măsura de simplificare și eficientizare a administrării acestei taxe. Scor: Bună.
21.		Se limitează aplicabilitatea impozitului corespunzător categoriei curți/construcții pentru terenurile agricole din intravilanul localităților la o singură suprafață de 400 m ² .	Modificare necesară pentru a limita efectele negative ale unei prevederi introduse în NCF. Scor: Bună.
22.	OUG 8/25.03.2016	Se prorogă termenul de declarare de către persoane fizice al clădirilor cu destinație mixtă sau nerezidențiale până la 31 mai iar termenul de plată până la 30 iunie. De asemenea, se prorogă până la 30 iunie 2016 termenul până la care plata impozitului poate beneficia de bonificații.	Măsura a fost necesară deoarece NCF introdusese o obligație nouă pentru persoanele fizice ce dețineau astfel de clădiri și anume evaluarea clădirii în scopul calculării impozitului pe clădiri. În lipsa evaluării se aplică o cotă de impozit punitivă. Numărul mare de clădiri și numărul mic de evaluatori autorizați a făcut practic imposibilă respectarea termenelor inițiale. Termenul de declarare a fost decuplat de termenul de plată pentru a permite DITL să emită deciziile de impunere. Scor: Bună.
23.	OUG 32/28.06.2016	Se introduce scutire de la plata impozitului pe salariu pentru persoanele care obțin salarii ca	Personal consider că scutirile reprezintă instrumente nocive de dezvoltare, din mai multe

Nr.	Normă	Modificare	Comentarii
		urmare a activității de cercetare-dezvoltare inovativă și/sau dezvoltare tehnologică.	puncte de vedere pe care nu o să le detaliez aici dar pe care le-am explicat, fără succes, la vremea adoptării acestei măsuri. Scor: Foarte proastă.
24.		Se introduce scutire de la plata impozitului din transferul bunurilor imobile din patrimoniul personal, pentru imobilele transferate creditorului ca urmare a aplicării Legii nr. 77/2016.	Măsura a fost necesară datorită faptului că inițiatorii Legii 77/2016 privind darea în plată nu au prevăzut și scutirea celor care apelau la prevederile Legii 77/2016 de la plata impozitului prevăzut la art. 111 NCF. Scandalul ce a urmat și acuzele aduse chiar de cei care nu își făcuseră treaba în Parlament a determinat Guvernul Cioloș să prevadă scutirea pe calea OUG, limitând însă aplicarea scutirii la o singură clădire. Scor: Proastă.
25.		Se prevede posibilitatea organizatorilor de nunți și botezuri de a obține aprobare pentru a încasa sume în numerar mai mari decât plafonul de 5.000 lei.	Acesta este un exemplu de cum o idee aparent bună (limitarea plăților cash) poate determina evaziune în loc să o combată, dacă nu ține cont de viața reală. Se știe că la astfel de evenimente se achită un avans iar restul, adică majoritatea sumei, se achită după petrecere, din darul primit. Nu pleacă nimeni până nu achită. Or, într-o astfel de situație, contribuabilul avea două opțiuni: (i) să declare venitul și să fie amendat sever sau (ii) să nu declare și să fie amendat doar dacă e prins. Din păcate, OUG nu a rezolvat problema, normele de aplicare făcând-o inoperabilă. Scor: Bună.
26.	OUG 46/31.08.2016	Sunt scutite de impozite locale și cotele părți deținute de soțul/șotia veteranilor de război.	Scăpase la redactarea NCF... Scor: Neutră.
27.	Lege 170/14.10.2016	Se elimină impozitul pe profit în HoReCa și se înlocuiește cu un impozit specific, calculat: - La hoteluri, în funcție de clasificare, localizare,	Această lege este exemplul tipic de legiferare într-o republica bananieră...

Nr.	Normă	Modificare	Comentarii
		<p>număr de locuri de cazare;</p> <ul style="list-style-type: none"> - La restaurante, în funcție de suprafață și localizare; - La complexurile hoteliere, doar pentru partea hotelieră, nu și pentru restul activităților (baruri, restaurante din complex). 	<p>Scor: Foarte prost.</p>
28.	OUG 84/06.12.2016	Se modifică definiția stock plan pentru a include și opțiuni date de societăți nelistate.	<p>Măsura era necesară pentru a permite acest mod modern de motivare a salariaților și în cazul companiilor nelistate, chiar și a start-up-urilor, pentru a permite acestora (în general companii cu capital românesc) să concureze pe picior de egalitate în atragerea de talente cu companiile listate.</p> <p>Scor: Foarte bună.</p>
29.		Se modifică art. 11 pentru a permite persoanelor care achiziționaseră de la contribuabili declarați inactivi să deducă cheltuiala, inclusiv TVA, dacă ulterior contribuabilul respective era reactivat.	<p>Măsura era necesară pentru că împotriva României începuse procedura de infringement pentru încălcarea prevederilor Directivei 112. Ulterior, CJUE a pronunțat o decizie (Paper Consult) în care a statuat că prevederile legislației noastre în ceea ce privește refuzul dreptului de a deduce TVA dacă vânzătorul era declarat inactiv de ANAF este neconformă cu legislația UE. Totuși, prevederea a ajutat la limitarea unui exces...</p> <p>Scor: Bună.</p>
30.		Se lărgțește sfera de aplicare a „scutirii” de impozit pe profitul reinvestit și la dreptul de utilizare a programelor informatice.	<p>În sfârșit s-a înțeles că în cea mai mare parte a cazurilor nu se cumpăra programul informatic, ci licența de utilizare a lui... Ghilimelele sunt folosite pentru că în realitate nu este vorba de o scutire, ci de o amânare a impozitului pe profit prin faptul că este permisă deducerea integrală a cheltuielii, și nu amortizarea.</p> <p>Scor: Foarte bună.</p>

Nr.	Normă	Modificare	Comentarii
31.		Se elimină limitarea în timp a „scutirii” de impozit pe profitul reinvestit.	<p>Măsură excelentă pentru că ajută cash-flow-ul companiilor românești, prin amânarea la plată a impozitului pe profit. Personal, deși consider că scutiile sunt nocive, consider că astfel de măsuri (amânare impozit pentru a facilita investițiile) sunt foarte bune pentru dezvoltare.</p> <p>Scor: Foarte bună.</p>
32.		Se introduc clarificări cu privire la metodele de alocare a cheltuielilor aferente veniturilor neimpozabile (nedeductibile).	<p>Clarificări necesare datorită măsurilor gândite pentru a stimula amplasarea în România a companiilor de tip holding.</p> <p>Scor: Bună.</p>
33.		Cheltuielile efectuate pentru organizarea învățământului profesional și tehnic devin deductibile la calculul impozitului pe profit iar bursele, premiile și alte drepturi (cazare, masă, transport etc.) primite de elevi devin venituri neimpozabile.	<p>Măsura era necesară datorită faptului că din ce în ce mai multe companii private suplinesc distrugerea sistemului public de școli profesionale prin înființarea propriilor astfel de școli.</p> <p>Scor: Foarte bună.</p>
34.		Scade plafonul capitalului social de la care o companie nou înființată poate opta pentru plata impozitului pe profit de la 90.000 de lei la 45.000 lei. În plus, se introduce posibilitatea de opta și pentru firmele care majorează capitalul social.	<p>Măsura, în special cea cu privire la posibilitatea de a opta pentru plata impozitului pe profit și ca urmare a majorării capitalului social, era necesară pentru a nu crea bariere artificiale pentru investițiile greenfield. A existat o situație în care un investitor care a majorat capitalul social al unei companii înființate anterior cu un capital social mic, să nu poată opta pentru plata impozitului pe profit (și deci să nu poată deduce cheltuielile din perioada de investiție), deși capitalul social fusese majorat la aproape 30.000.000 euro...</p> <p>Scor: Foarte bună.</p>
35.		Se introduce prevederea conform căreia veniturile obținute de zilieri nu intră în baza de calcul a contribuțiilor de asigurări sociale.	<p>Măsura a fost necesară pentru a se clarifica tratamentul fiscal prevăzut în legea specială.</p> <p>Scor: Bună.</p>

Nr.	Normă	Modificare	Comentarii
36.		Se reglementează modul în care se face ajustarea TVA în cazul bunurilor de capital folosite pentru operațiuni scutite în sensul că ajustarea se face doar pe perioada de folosire în regim de scutire și nu pe întreaga perioadă rămasă.	Măsura este importantă în special în domeniul imobiliar, dar nu numai și este în favoarea contribuabilului. Ea a fost introdusă pentru că reglementarea anterioară a fost considerată neconformă cu legislația UE. Scor: Foarte bună.
37.		Se introduce regimul special de TVA pentru agricultori, inclusiv o cotă de compensare forfetară de 1% în 2017, 4% în 2018 și 8% începând cu anul 2019. Agricultorul care aplică regimul special poate opta oricând pentru regimul normal de TVA.	Măsura a implementat o opțiune existentă în Directiva 112 și permite un regim simplificat, foarte eficient pentru agricultori și crescători de animale. Aceștia nu vor trebui să țină registrul de vânzări/cumpărări, nu vor trebui să depună decont de TVA și nici să plătească TVA, chiar dacă depășesc plafonul de scutire. Cota de compensare forfetară este menită să compenseze TVA nededusă de către aceștia la input-uri. Scor: Foarte bună.
38.		Intrarea în inactivitate temporară nu mai duce la anularea codului de TVA.	Încep măsurile de relaxare a politicii de anulare a codurilor de TVA... Scor: Bună.
39.		Se elimină Registrul operatorilor intracomunitari.	Acest registru fusese introdus în 2010 ca măsură de combatere a fraudei de tip carusel. Atunci, toate firmele românești au fost scoase din VIES și au trebuit să se reînregistreze. Ca multe alte măsuri de combatere a fraudei de TVA, și aceasta a fost complet inutilă, complicând doar viața contribuabililor onești și crescând costurile de administrare. În plus, odată cu introducerea procedurilor mult mai detaliate (chiar excesiv de detaliate) de înregistrare în scop de TVA, ROI devenise inutil. Scor: Foarte bună.
40.		Intră în vigoare :	Măsurile erau cuprinse în varianta inițială a NCF,

Nr.	Normă	Modificare	Comentarii
		<ul style="list-style-type: none"> - Plafonarea bazei de calcul a CASS a angajaților, la 5 salarii medii pe economie; - Eliminarea impozitului pe construcții; - Cota de TVA este redusă de la 20% la 19%; - Se reduce acciza la motorină și benzină la nivelul anterior introducerii „supraaccizei” de 7c/litru. 	<p>dar intrarea lor în vigoare fusese prorogată, din motive de echilibru bugetar.</p> <p>Primele două erau excelente pentru că stimulau munca eficientă și investițiile.</p> <p>Următoarele două puteau să lipsească, fiind măsuri puternic prociclice ținând cont de creșterea semnificativă a consumului.</p>
Guvernul Grindeanu			
41.	OG 3/06.01.2017	Se introduce scutire de impozit pe profit, pentru o perioadă de 10 ani, pentru companiile care desfășoară exclusiv activitate de inovare, cercetare-dezvoltare.	<p>Măsura este stupidă. Scutește de impozit companiile care fac exclusiv activitate de cercetare-dezvoltare (chiar dacă IPR-ul rezultat nu este localizat în România), nu și companiile care fac producție în România pe baza activității proprii de cercetare-dezvoltare...</p> <p>Scor: Foarte proastă.</p>
42.		Pragul pentru microîntreprinderi crește la 500.000 euro iar impozitul devine 1% și pentru companiile cu un singur angajat, cota de 2% fiind eliminată.	<p>Măsura lărgeste sfera de aplicare a impozitului pe venitul microîntreprinderilor și reduce cota de impozit pentru companiile cu un singur angajat, ceea ce nu este rău deloc, fiind vorba de un regim simplificat. Nu a fost deloc în regula faptul că măsura a intrat în vigoare la 1 februarie, ceea ce a făcut ca pentru unele companii anul fiscal 2017 să devină 2 “ani” fiscali.</p> <p>Scor: Bună.</p>
43.		Se scutesc de impozit pe salariu angajații sezonieri din HoReCa.	<p>Constanța Rules! După eliminarea impozitului pe profit pentru HoReCa și înlocuirea cu un derizoriu impozit specific, angajații de pe litoral ai marilor hoteluri și cluburi estivale devin scutiți de impozit pe salariu.</p> <p>Scor: Foarte proastă.</p>

Nr.	Normă	Modificare	Comentarii
44.		Serviciile medicale furnizate sub formă de abonament primesc același tratament ca primele de asigurare voluntară de sănătate, în limita a 400 euro.	<p>Dificil de înțeles de ce aceste servicii nu fuseseră anterior incluse în aceeași categorie cu asigurările...</p> <p>Scor: Bună.</p>
45.		Se elimină plafonarea bazei de calcul a CAS, CASS pentru salariați.	<p>Măsura este una extrem de negativă și va afecta peste 40.000 de angajați cu salarii peste plafon. Plafonarea bazei de calcul a CASS, foarte bine primită, a rezistat doar 1 lună. Grav este că s-a eliminat și plafonarea CAS - care era în legislație dintotdeauna, iar prin eliminarea acestui plafon s-a introdus un dezechilibru suplimentar în Pilonul I de pensii, crescând obligațiile viitoare ale sistemului public de pensii prin eliminarea plafonării la 5 a nr. de puncte de pensie acordate angajaților.</p> <p>Plafonarea bazei de calcul a fost însă păstrată pentru CAS, CASS datorat obligatoriu pentru alte tipuri de venituri, crescând inechitățile în așezarea sarcinii fiscale totale.</p> <p>Scor: Foarte proastă.</p>
46.		Persoanele care obțin venituri din investiții (dividende, dobânzi, câștiguri de capital) și din alte surse, nu mai datorează CASS dacă obțin și venituri din salarii sau din activități independente.	<p>Măsura poate fi considerată una bună pentru că elimină CASS pentru acest tip de venituri, dar și pentru simplificarea administrării fiscale. Din punct de vedere financiar, eliminarea CASS de 5,5% pentru acest tip de venituri nu este unul semnificativ, baza de calcul a contribuției fiind plafonată.</p> <p>Consider însă că ea este rezultatul unei filosofii fiscale păguboase, <i>divide et impera</i>, de segregare între diferite categorii de contribuabili, după tipul venitului.</p>

Nr.	Normă	Modificare	Comentarii
			Scor: Neutră.
47.	Lege 2/12.01.2017	Venitul neimpozabil din pensii se majorează de la 1.050 lei la 2.000 lei.	Ce poți comenta la această măsură?
48.	Lege 61/12.04.2017	Se elimină aplicarea în timp a „electo-ratei” (deducere specială pentru creditele restructurate), până la sfârșitul lui 2017.	Uitasem ca există... Scor: Neutru.
49.	Lege 107/18.05.2017	Se scutesc de impozit pe clădiri și casele parohiale.	La fel.
Guvernul Tudose			
50.	Lege 177/18.07.2017 privind aprobarea OUG 3/2017	Asociațiile de proprietari sunt excluse din sfera de aplicare a impozitului pe profit și primesc același tratament ca asociațiile.	Normal. Scor: Bună.
51.		Cheltuielile cu alimentele destinate consumului uman transferate înainte de expirare, a alimentelor degradate dacă transferul vizează transformarea în compost/biogaz devin deductibile.	Scor: Bună.
52.		Se clarifică faptul că impozitul pe microîntreprinderi se aplică și companiilor din HoReCa cu cifra de afaceri de până în 500.000 euro, începând cu luna următoare intrării în vigoare.	Măsura era normală, în lipsa ei putând exista interpretarea că aceste companii datorează și impozit specific și pe microîntreprinderi. Scor: Bună.
53.		Sintagma „evaluarea intenției și capacității” contribuabilului de a desfășura activități taxabile este eliminată, atât în legătură cu acordarea codului de TVA, cât și în legătură cu anularea codului de TVA.	Această sintagmă a fost baza legală pentru numeroase excese ale ANAF în legătură cu administrarea TVA. D088, dar și campania iresponsabilă de anulare de coduri de TVA pentru tot felul de motive care nu aveau de a face cu fraudă (expirare sediu, expirare mandat administrator, lipsa răspunsului la invitația de a depune D088) sunt rezultatul introducerii în CF a “intenției și capacității”. De văzut cum vor funcționa noile reglementări în ceea ce privește evaluarea riscului. Scor: Foarte bună.

Nr.	Normă	Modificare	Comentarii
54.		Se publică nivelul accizelor până în 2022.	Scor: Bună.
55.	OUG 4/20.07.2017	Contribuțiile angajatorului pentru salariile part-time sub salariul minim pe economie, dacă angajatul nu mai obține și venituri din alte salarii, se calculează la salariul minim.	<p>Măsură fundamental greșită, inechitabilă, care pleacă de la premisa că astfel de contracte part-time sunt în principal folosite pentru a face evaziune. Măsura, pe lângă faptul că este inechitabilă, reprezintă o declarație de impotență a statului în a combate munca la negru. De ce mai plătim Inspekția muncii?</p> <p>Scor: Foarte proastă.</p>
56.	OG 23/30.08.2017	Se introduce plata defalcată a TVA, opțional până la data de 31.12.2017, obligatoriu după.	<p>Comentariile cu privire la cât de negativă este această măsură pentru întreg mediul de afaceri, dar și pentru administrarea fiscală sunt complet inutile – mai ales că justetea lor a fost până la urmă recunoscută prin chiar amendamentele depuse în Parlament și adoptate de Senat, nu însă și de Camera Deputaților, care este decizională.</p> <p>Măsura a primit aviz negativ de la CES, de la CDS, a fost aspru criticată de CNIMMPR, CDR. Cu toate acestea, guvernul a adoptat-o fără să țină seama de nimic...</p> <p>Chiar și în forma mult limitată de Senat, introducerea contului de TVA va afecta grav (dar nu la fel de grav ca în forma actuală!) contribuabilii onești.</p> <p>În opinia mea este cea mai distructivă măsură de politică fiscală introdusă în România în întreaga mea carieră profesională, de aproape 23 de ani.</p> <p>Scor: Foarte proastă.</p>
57.	OG 25/30.08.2017	Se limitează cheltuielile reprezentând valoarea creanțelor înstrăinate la 30% din valoarea	Reflectarea „războiului” început de guvern cu băncile în MO... Măsura nu afectează însă numai

Nr.	Normă	Modificare	Comentarii
		acestora.	<p>băncile, ci și alte companii care au debitori rău platnici, crescând practic rata efectivă de impozitare pentru companii. Mai mult, se poate ajunge la situația ridicolă în care o companie care vinde astfel de creanțe îndoielnice cu un preț mai mare decât 30% din valoarea nominală să înregistreze profit impozabil, ceea ce este ridicol...</p> <p>Scor: Foarte proastă.</p>
58.		Se majorează accizele la benzină și motorină la un nivel apropiat (ușor mai mic) de cel din 2016, înainte de eliminarea supraaccizei de 7c/l.	<p>Măsura arată cât de departe de realitate au fost calculele făcute de guvern atunci când a redus acciza...</p> <p>În plus, măsura afectează sever transportatorii români care nu mai primesc înapoi cei 4c/l prevăzuți anterior pentru a compensa (parțial) creșterea accizei.</p> <p>Scor: Proastă.</p>
59.	Lege 196/29.09.2017	Se elimină impozitul majorat pentru terenurile intravilane agricole.	<p>Măsura a fost greu de administrat și a generat multe probleme practice în țară, în special în comunele din jurul orașelor mari, eliminarea ei fiind justificată.</p> <p>Scor: Bună.</p>
60.	Lege 112/30.09.2017	Persoanele care obțin venituri din dividende, dobânzi sau alte venituri sub nivelul salariului minim brut pe țară sau care nu obțin venituri nu mai sunt obligați la plata CASS la salariul minim. Plata CASS devine opțională iar persoanele care nu își exercită opțiunea pot beneficia de asigurarea medicală prin plata CASS la 7 salarii minime pe economie.	<p>Măsura a fost necesară pentru că în NCF legiuitorul nu numai că nu a rezolvat problema pentru care a trebuit să dea inclusiv o amnistie, ci a și amplificat-o făcând obligatorie plata CASS și pentru persoanele fără venit.</p> <p>Pe lângă faptul că prevederile puteau fi considerate injuste, erau și extrem de dificil de administrat de către ANAF.</p>

Nr.	Normă	Modificare	Comentarii
61.	OUG 79/08.11.2017	<p>Numită déjà „revoluție fiscală”, această OUG aduce modificări masive în ceea ce privește contribuțiile sociale obligatorii și impozitul pe venit. Principalele modificări aduse CF sunt :</p> <ul style="list-style-type: none"> - CAS – 25% din SB, dar nu mai mult de 5*SM, datorat doar de angajat; - CASS – 10% din SB, neplafonat, datorat doar de angajat; - CAM (contribuția asiguratorie pentru muncă) – 2,25% din fondul de salarii, datorată doar de angajator, plus CAS 4%, respectiv 8% în cazul condițiilor deosebite/respectiv speciale de muncă; - Pentru persoanele care obțin venituri din activități independente (și nu au venituri din salarii): - CAS 25% din venitul ales (între salariul minim și 5*SM); - CASS 10% din salariul minim; - Impozitul pe venit scade de la 16% la 10%; - Cresc deducerile personale, care acum sunt disponibile degresiv, pentru salarii mai mici de 3.600 lei. Cuantumul deducerilor este acum introdus în CF. 	<p>Scor: Foarte bună.</p> <p>În lipsa unei măsuri tranzitorii prin care să se majoreze salariul brut pentru a neutraliza efectul eliminării CAS, CASS angajator guvernul a creat iritare în rândul sindicatelor și și-a refuzat posibilitatea de a avea un instrument eficient de control/corecție al efectelor transversale ale majorării salariilor.</p> <p>În plus, în loc să se elimine distorsiunile din piața muncii, ele sunt amplificate. Am insistat asupra unui exemplu personal: din 2018 eu voi plăti CASS 190 lei/lună iar secretara mea 700 lei/lună, în condițiile în care evident venitul meu este de multe ori mai mare...</p> <p>Reducerea impozitului pe venit nu era deloc necesară, problema României fiind în fapt contribuțiile sociale prea mari, care acum devin și mai mari, reducerea impozitului compensând însă această creștere (nu însă și pentru angajații din IT, cercetare dezvoltare sau persoane cu handicap, scutiți de impozit pe salariu).</p> <p>Greu de înțeles și modul în care au calculat deducerile, care ar fi trebuit să scadă liniar de la valoarea maximă (în cazul salariului minim) până la zero în cazul salariului de 3.600 lei. Numai că nu e așa, ceea ce face ca salariul net în cazul unui salariu brut de 3.599 lei (cu 4 persoane în întreținere, deducere 815 lei) să fie mai mare decât al unei persoane cu salariul brut de 3.601 lei (deducere zero, net mai mic cu 81 de lei).</p> <p>Singurele aspecte pozitive ale acestui set de măsuri sunt:</p>

Nr.	Normă	Modificare	Comentarii
			<ul style="list-style-type: none"> - Reintroducerea plafonării bazei de calcul a CAS la 5*SM; - Reducerea numărului de contribuții de la 9 la 3. <p>Scor: Greu de spus...</p>
62.		Se schimbă regulile privind deductibilitatea dobânzilor, acestea putând fi deduse în limita a 200.000 euro + 10% EBITDA.	<p>Prevederea implementează ATAD.</p> <p>România avea însă prevederi eficiente de limitare a deductibilității dobânzilor, eficiente împotriva transferului de profit prin acest instrument. În forma în care este acum redactată limitarea, companiile românești care obțin finanțare de la bănci/IFN pot avea de suferit, pentru că nu vor putea deduce integral costurile cu dobânda.</p> <p>În plus, o întreagă industrie – cea a leasingului operațional, va avea de suferit.</p> <p>Scor: Proastă.</p>
63.		Se introduc reguli noi cu privire la impozitarea transferului de active, de rezidență fiscală și/sau de activitate economică.	<p>Prevederea implementează ATAD.</p> <p>Deși mai puțin aparent, măsura a fost de fapt gândită ca să îngreuneze relocarea activităților economice din vest în est. Nu înțeleg de ce ne bucurăm că a fost implementată...</p> <p>Scor: Proastă.</p>
64.		Se introduc reguli noi anti-abuz, suplimentar față de cele deja existente la art. 11 din CF. „Nu se ia în considerare un demers sau o serie de demersuri care, având în vedere toate circumstanțele relevante, nu sunt oneste, fiind întreprinse cu scopul principal sau cu unul din scopurile principale de a obține un avantaj fiscal”.	<p>Prevederea implementează ATAD.</p> <p>Nici nu vreau să mă gândesc cum vor aplica organele noastre de inspecție fiscală prevederi ambigue din această nouă regulă și la numărul de litigii noi ce se vor naște...</p> <p>Scor: Foarte proastă.</p>
65.		Se introduc, pentru prima oară în legislația noastră reguli privind societățile străine controlate (CFC	<p>Prevederea implementează ATAD.</p>

Nr.	Normă	Modificare	Comentarii
		<p>Rules). Conform acestor reguli, în cazul în care o entitate este considerată SSC, contribuabilul român care o controlează include în baza impozabilă din România veniturile nedistribuite provenite din dobânzi, redevențe, dividende, leasing financiar, asigurări, bănci.</p>	<p>În lipsa CFC referitoare la UBO (beneficiar final, persoana) eficiența acestor prevederi este extrem de limitată.</p> <p>Scor: Neutru.</p>
66.		<p>Se schimbă semnificativ regimul microîntreprinderilor :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regimul devine obligatoriu, fără posibilitatea de a opta pentru plata impozitului pe profit; - Regimul devine disponibil și pentru consultanță și management ; - Pragul până la care regimul este disponibil crește la 1.000.000 euro. 	<p>Greu de înțeles renunțarea la posibilitatea de a opta pentru plata impozitului pe profit... O prevedere identică a mai fost introdusă și în 2012 și a trebuit corectată pentru că, practic, măsura scoate România de pe harta investițiilor mari, greenfield.</p> <p>Va fi imposibil să convingi un astfel de investitor să vină în România dacă nu poate să își deducă cheltuielile din perioada de investiție, până când începe să producă.</p> <p>Este, de asemenea, greu de înțeles de ce guvernul a extins aplicarea regimului și la firmele de consultanță și management, știut fiind că astfel se creează tentația de a înlocui contractele de muncă ale directorilor cu contracte de management încheiate cu microîntreprinderi specializate în consultanță și management (ale directorilor). Limitarea disponibilității regimului pentru companii de consultanță și management a fost făcută în 2007, tocmai pentru a se limita abuzul de micro...</p> <p>De menționat și că ridicarea plafonului va face ca aprox. 80% din companiile românești să aplice impozitul pe cifra de afaceri și nu impozitul pe profit. Va fi imposibil de susținut că această măsură nu distorsionează mediul de afaceri și nu contravine Directivei 112 (care tocmai în scopul eliminării distorsiunilor concurențiale interzice statelor membre să introducă impozite pe cifra de</p>

Nr.	Normă	Modificare	Comentarii
			<p>afaceri, altul decât TVA). Va urma infringement și probabil dispariția regimului...</p> <p>Scor: Foarte proastă.</p>
67.		<p>Se introduce în codul fiscal prevederea conform căreia autoritățile fiscale pot refuza dreptul de a deduce TVA doar dacă pot demonstra dincolo de orice îndoială că persoana impozabilă știa sau ar fi trebuit să știe că era implicată într-un lanț de fraudă, în amonte sau aval.</p>	<p>Această prevedere este rezultatul unor decizii ale CJUE care sancționează excesele autorităților fiscale din statele membre. În România, ANAF s-a folosit de sintagma “știa sau ar fi trebuit să știe” fără a aduce niciun fel de dovezi obiective în acest sens, doar enunțând-o.</p> <p>Prevederea este utilă, dar aproape inaplicabilă dintr-un motiv cât se poate de simplu: mijloacele de probă la care face articolul referire sunt administrate de organele de urmărire penală și nu de inspecția fiscală.</p> <p>În plus, referirea la „fraudă” este oarecum ciudată în contextul în care termenul nu este (încă) definit nicăieri în legislația fiscală, chiar dacă în 2013 a fost înființată chiar și o instituție numita “Direcția Antifraudă”...</p> <p>Scor: Neutru.</p>